

Bussen i Hummerby.

Klokken er 11.32

Chaufføren har lige været på WC. Folkeviddet kalder ham Bussemanden. Selv foretrækker han PP – ligesom tærten. Den lille runde med de chokoladeovertrukne peanuts. Han hedder Pelle. Pelle Poulsen.

PP er en del af en lokal konflikt. Han har sådan set ikke nogen skyld i konflikten. Men helt uskyldig er han selvfølgelig ikke. Det er så forbandet vanskeligt at være neutral og give alle ret, når man nu er en del af en lille hær, der er den ene part i konflikten.

Pelle har valgt at dele sin sol og vind så lige, som han mener, det er muligt. Derfor holder han skiftevis ved Posthuset og ved Bageren på Havnen. Desværre virker det, som om det i højere grad optrapper konflikten end dæmper den. Men sådan er der så meget, der ikke så nemt kan forudses eller forklares.

Denne gang har han placeret sin bus ved Posthuset. Det er sådan, det skal være, hvis han skal følge det, der er bestemt af andre. Og selvfølgelig er det andre, der skal bestemme. Det er jo ikke Pelles bus, og det er jo heller ikke ham, der laver ruteplanen.

Andre gange parkerer han sin bus ved Bageren, når han skal vente på sin næste afgang og holde en pause. Det er på flere måder det mest praktiske at holde ved Bageren.

Tidligere var det altid ved Bageren, bussen holdt og ventede. Det var start og stop på ruten. Nu er det anderledes. Nu er det i følge en beslutning blevet første stop efter start. Bussens nye holdeplads er ved Posthuset, og det er selvfølgelig også i orden. Man kan godt finde argumenter for, at det skal være sådan. Det er naturligvis et argument, at man har anlagt en rigtig buslomme til formålet. At den er lidt for kort er selvfølgelig ærgerligt, og at en ventende bus tager udsynet for bilister, der skal ud på Hummerby Bygade fra en sidevej er jo heller ikke et godt argument, men der kommer jo sjældent nogen fra den vej. Der vil til enhver tid være langt mellem ulykkerne.

I virkeligheden skal bussen slet ikke mere stoppe ved bageren. Den skal nemlig slet ikke køre forbi Bageren. Den skal fra sin holdeplads ved Posthuset køre helt ned til havnekajen og rundt i en lille bitte rundkørsel. Derefter skal den så køre ud af Hummerby, hvilket blandt andet betyder, at den skal køre forbi Posthuset en gang til – altså i den modsatte retning. Over for Posthuset har man for en sikkerheds skyld placeret et stoppested med rigtig skilt og det hele. Et stoppested for de passager, der lige netop kommer for sent til afgang. Det er beboerne i de huse, der lægger fortovet til stoppestedet ikke så begejstrede for. Er det stoppested nu også nødvendigt? Bussen er jo mindre end et halvt minut tidligere startet på sin rute i buslommen lige over for.

Indtil nu har det været nødvendigt. De gange, hvor PP nemlig har valgt at holde sin pause ved den gamle holdeplads ved Bageren, har de passager, der har stået og ventet ved buslommen ved Posthuset og ikke har opdaget, at bussen holdt ved Bageren, og nu pludselig har set, at den kom nede fra rundkørslen, i huj og hast været nødt til at skrå over vejen for at stige på fra det modsatte fortovet. Desværre kan man ikke se Bageren fra Posthuset. Det bliver heller ikke muligt med mindre man fjerner et hotel og et par

små forretninger. Ekspropriation kunne måske overvejes. Men indtil nu er det ikke blevet foreslået, selvom det ville være en stor fordel for passagerne.

I hvert fald er der nogen, der mener, at det er både farligt – i det mindste lidt farligt, når den situation opstår, at passagerne skal krydse Bygaden – og særdeles stressende for de passager, der således skal huje og haste. For den almindelige passager med sit fulde overblik og hele sin førlighed intakt og uspolet, er det en overkommelig sag. Det tager ikke mange sekunder at gå over på de modsatte fortov. Specielt ikke, hvis der ikke kommer anden trafik, der skal ventes på. Og det gør der sjældent. Måske i virkeligheden alt for sjældent. Men for børn og gamle kan det selvsagt være vanskeligere. Navnlig hvis der skulle være et ganghjælpemiddel, der også skal over. Selv en barnevogn kan være et problem. Men det er et sjælden problem. Så mange spædbørn er der jo heller ikke i byen. Om sommeren er der dog ind imellem en del.

PP synes egentlig, at det gamle stoppested ved Bageren var udmærket. Det havde man vænnet sig til, og man kunne altid smutte ind til Bageren i en pause og tage en kop kaffe og en lille kage. Og bruge hans WC.

Det kan være slemt at skulle holde sig. Men skal det fremover være anderledes, så må det jo blive sådan. Det er trods alt kun 100 meter, der er tale om. Og der er jo også et WC ved Postkontoret. Men hyggen hos Bageren vil han nok komme til at savne.

Det er Kommunen, der har ansvaret, for at stoppesteder og holdepladser og terminaler og ventestationer og skilte og alle den slags ting er i orden.

Kommunen bestemmer også hvor mange gange om dagen, bussen skal køre.

Den kørsel, der bestemmes, bestilles så hos et Trafikselskab, og Trafikselskabet sender herefter den bestilte kørsel i udbud blandt alle de busselskaber og vognmænd, der har en bus. De selskaber, der har lyst til at byde, byder. Og som regel får den billigste så en kontrakt på kørslen. Det er jo ligetil.

I mange år har PP kørt på ruten, for i mange år har der ikke været rift om den lille rute. PP ved ikke hvad der betales for en såkaldt køreplanstime. Men det er jo også lige meget. Han får sin løn, og det er det vigtigste. Vognmanden har nok en god lille forretning ud af kontrakten

Man får jo også sine vaner, når man laver det samme hver dag.

PP deler sin sol og vind lige, indtil spørgsmålet om fremtidens holdeplads for bussen i Hummerby er endelig afklaret. Nogle af de andre chauffører er imidlertid mere i hærdige i diskussionen. Enkelte modsætter sig systematisk det nye stoppested ved Posthuset og kører til Bageren. Der er også en kollega, der har besluttet, at han bruger holdepladsen ved Posthuset. Men ikke som venteplads. Og han holder heller ikke hos Bageren. Han har aldrig haft noget særligt forhold til bagerbrød og sødlige aromaer. Til gengæld bor hans gamle far ikke langt fra Posthuset, så han bakker de små 100 meter tilbage og lige rundt om et hjørne og så parkerer han bussen her i sine pauser. Lige ved fortovskanten.

Når næste tur skal afgå kører han tilbage til buslommen og starter herfra, som man skal ifølge køreplanen.

Det burde jo ingen kunne beklage sig over. Overenskomsten siger nemlig, at pauser på over 3 minutter,

må chaufførerne afholde, som og hvor de vil, og de har ingen forpligtelser over for passagerne i disse tidsrum.

Men alligevel er der nogen, der synes, det er forkert. De er bange, for at der skal ske en ulykke, når det store køretøj baglæns bevæger sig mod kørselsretningen på hovedvejen.

Men det er vist ikke ulovligt. Og skulle det nu vise sig at være en lille smule ulovligt alligevel, så er det i hvert fald et argument, der taler for en holdeplads ved Bageren.

Det forholder sig nemlig sådan, at bussen, hvis man ville ønske at sikre den bedst mulige oversigt for de biler, der sikkert slet ikke kommer og skal ud fra den lille sidevej for enden af buslommen ved Posthuset, så må man bakke bussen nogle meter tilbage i lommen.

Og må man bakke, må man bakke, og hvis man ikke må bakke, så må man ikke bakke. Lige for lige, hvis venskab skal holdes.

Nogle ville kunne mene, at det er endog meget farligt, hvis bussen gav sig til at køre frem og tilbage i buslommen. For selvom et gammelt råd til passagerne siger, at man aldrig skal træde ud bag en bus, så er det jo ikke sikkert, at alle har hørt det. Skal man træde ud, skal man gøre det foran, og rådet siger, at det skal ske mindst syv kæmpeskridt fra bussens forende. Så kan chaufføren nemlig se den krydsende fodgænger. Syv kæmpeskridt er vel ca. 10 meter, og det vil også sikre den gående en nogenlunde oversigt over, om der kommer biler, man skal passe på. Altså biler, der kører forbi den holdende bus. Sådan nogle ville man jo kunne se med det samme, hvis man gik ud bag ved bussen. men det er jo ligegyldigt, hvis man er kørt ned af Bussemanden eller end anden, der har sat i bakgear, f.eks. for at sikre et udsyn fra den lille sidevej.

Alt det bakkeri kunne man undgå, hvis man holdt ved Bageren. Så ville selv ham, der bakker hjem til sin far, ikke engang overveje at bakke hjem til sin far. At bakke gennem næsten halvdelen af Hummerby og rundt om to hjørner er trods alt for langt og for risikabelt.

Det er ikke nemt at være passager. Og det er ikke nemt at være chauffør.

Allerværst er det dog at være politiker og skulle bestemme, hvad der skal gælde. Der er så mange interesser at tage hensyn til.

Man hører de værste historier, som man hele tiden skal slå hen som propaganda og overdrivelse. F.eks. verserer der et skrækeligt rygte, som en af dem fra Posthuset fortæller, som var det den skinbarlige sandhed. Det lyder sådan her:

Et svensk ægtepar og en ældre dame med rolator står og venter på bussen i busskuret ved Posthuset. De drøfter, om bussen monstro skulle være lidt forsinket. Den burde da have været der ifølge køreplanen. Den svenske herre stiller sig beredvilligt til rådighed for at gå ind i Posthuset for at spørge, om man måske har set, om bussen er kørt for tidligt. Netop som han så forståeligt som muligt har frembragt sit ærinde, banker han hustru hårdt på vinduet indtil posthuset og mimer et eller andet, som han ikke kan forstå.

Bussen har vist sig nede i rundkørslen og er hastigt på vej op mod Posthuset. Det vil sige, at den selvfølgelig kører i den anden vejbane, og de tre passagerer skal altså hurtigt over på det modsatte fortov til skiltet der ovre. Og manden snakker bare videre. Hustruen banker og mimer en gang til. Postdamen får nu heldigvis en fornemmelse af, hvad der er ved at ske, så hun afbryder ham hektisk og

lidt uhøfligt og siger: "Jeg tror, bussen er på vej nu. Du må hellere skynde dig."

Det var så lettere sagt end gjort. En lille familie med en dobbelt klapvogn var i samme moment på vej ind på Posthuset. Så den høflige svenske mand måtte vente til udgangsdøren blev passérbar. Det tog tid, for der var et tredje lille håndholdt barn, der skulle med ind. Af en eller anden grund skreg han hjerteskræende.

I mens passerede hustruen så gaden for at få hold på bussen ved stoppestedet over for.

Under rolige forhold ville det svenske ægtepar naturligvis have taget hånd om den ældre dame med rolatoren. Men denne situation måtte nærmest beskrives som urolige forhold.

Rolatoren og damen måtte efter beskeden evne nu selv klare passagen. Halvt ude på kørebanen kom nu bussen og stoppede, som det naturligvis kunne forventes. Rolatoren og damen stod i et valg midt på vejen: Skal jeg nu gå foran bussen eller bag ved bussen og ind på fortovet. Bussens indgang er vist oppe ved chaufføren. Jeg går foran.

For iagttagere så det nu ud, som om damen og rolatoren ikke var helt enige. Den ældre dame ville foran, og rolatoren ville bagom. Hun faldt.

Her er det naturligt for en politiker at spørge, om den dame dog også nødvendigvis skulle med den bus. Om hun virkelig havde et ærinde.

Den svenske hustru var i færd med at forklare chaufføren, at der var flere passagerer, der skulle med.

Den svenske herre havde kunnet følge sceneriet fra sin låste plads i døren til Posthuset. Da han nu måtte vidne, at den gamle dame lå i åben kamp med sin rolator midt på kørebanen, måtte tålmodigheden med den lille børnefamilie selvfølgelig vige, og med et "Förlåt" løftede han sit ene ben og skævede nærmest hen over den lille skrigende dreng. Faren forstod øjesynligt ikke, hvorfor den svenske herre pludselig fik så travlt og puffede ham lidt ublidt ind i døren med replikken: "Hvad satan sker der for dig?"

"Damen," svarede svenskeren, mens hans dels pegede og dels greb for sig.

Familiefaren drog den skæbnesvangre og fejlagtige slutning, at den svenske mand var tysk. Og lidt tysk havde han da haft i skolen, så han vidste da, at "damn" på tysk betyder "for satan da" eller "pokkers". På dansk. Og det var jo en opfordring til mere ufred. Måske ville han slås, den tyske djævel? Han kunne jo bare komme an. Endnu et skub var i det mindste ikke ufortjent.

Heldigvis for alle skubbede det den svenske herre ud af Posthuset. Ganske vist noget ufikst og halvvejs snublende. Men ude var han, og han kunne undsætte den ældre dame og hendes rolator.

En del af sagens rette sammenhæng gik nu op for faren. Han slap sin hyldende søn og ilede ligeledes til hjælp. Det skræmte den svenske herre, der frygtede, at der var tale om et nyt angreb. Han lod damen ligge og rejste sig hurtigt for at kunne yde en eller anden form for modstand overfor den vrede mand.

I baggrunden forsvandt hyletonen fra den lille dreng. Men kun for de, der var uden for Posthuset.

Indenfor blev det blot værre. Drengen havde desværre fået fingrene i klemme i Posthusdøren, da den lukkede. Men nu havde han da noget at hyle over.

Familiefaren ville ikke slås. Til den svenske herres udelte glæde, så var det den gamle dame, som den vrede mand forgreb sig på. Resolut greb faren fat i damen og slæbte hende tilbage på fortovet ved Posthuset. Den svenske herre skyndte sig at sikre sig rolatoren, og med den hængende efter sig, begav han sig nu over til den ventende bus.

Chaufføren havde været optaget af at tale med og forstå den svenske hustru. Svensk havde aldrig været

han stærke side. Chaufføren havde derfor ikke opdaget episoden ude på kørebanen. Da han nu ser den svenske herre med rolatoren, forstår han naturligvis. Beredvilligt bremsede han bussen og stiger ud for at hjælpe den handicappede mand, helt som det er foreskrevet og bør forventes af en serviceminded chauffør.

Den lettere fortumlede gamle dame protesterer forskrækket og lavmælt til sin redningsmand. Han forstår ingenting, men det bekræfter, at gamle damer fandeme altid er så utaknemmelige.

Chaufføren har bedt den svenske hustru om at holde rolatoren, mens han hanker op i ægtemanden og på en stille og pædagogisk måde spørger til muligheden for, at manden kan løfte sit ene ben op på det første trin i busdøren. Af en eller anden grund reagerer svenskeren ved at udføre manøvren uden kommentarer, og alt i alt går resten af indstigningen lige så problemløst.

Chaufføren hjælper ægtemanden helt på plads på det første ledige sæde. Det vil sige, ledigt var det ikke, men en ung kvinde rejste sig naturligvis straks, som man skal for ældre og handicappede. Så var han på plads. Tilbage ved indstigningen udbeder chaufføren sig rolatoren af den svenske kvinde.

"Väl, det är inte min man, som ..."

"Er det ikke Deres mand?"

"Jo, det är min man, men det er ikke min man, som använder dette verktyg."

Chaufføren synes, han kunne genkende ordet værktøj.

"Skal der anvendes værktøj?"

Efter flere ordvekslinger enes de om ikke at forstå hinanden, og chaufføren stiger blot ud af bussen igen, tager et godt greb om rolatoren og løfter den indenbords. Den svenske dame følger med.

Chaufføren vender tilbage førersædet, og skal lige til at genoptage sin kørsel, da han ser en mand komme vaklende over kørebanen fra Posthuset med en ældre dame hængende slapt og ubehjælpsomt i favnen.

"Kan det monstro være flere passager?", tænker chaufføren og undlader at koble til.

Den vaklende mand med damen har valgt turen bag om bussen, og i lang tid er chaufføren efterladt med sit ubesvarede spørgsmål. Der foregår et eller andet bag bussen, som han ikke kan orientere sig om via spejlene.

Ovre ved Posthuset er Postdamen dukket op med et lille compact kamera.

Det ser chaufføren, der koncentrerer sig om det, han ikke kan se, ikke. Havde han set det, ville han have tænkt: "Satans, nu fotograferer de igen."

Endelig kommer manden med den ældre dame til syne. Et lidt mærkeligt syn. Manden går baglæns og holder damen i begge hænder – lidt ligesom, når man lærer små børn at gå, men også lidt ligesom damen ville have opnået sikkerhed, hvis hun gik med en rolator.

De to mennesker nærmer sig bussens midterdør. Chaufføren åbner, og det tager tid, men ombord kommer mand og dame. Chaufføren aktiverer dørlukker og sætter bussen i gear. Bussen starter i et ryk, og både manden og den ældre dame er meget tæt på at miste balancen. Men det er kun damen, der gør det. Heldigvis støder hun kun hovedet mod et forholdsvis blødt sæde.

Atter jamrer hun en smule, og den hjælpsomme familiefar er i vildrede.

Han skulle jo slet ikke med bussen, og nu kører den. Skal han overlade damen til sig selv og styrte op til chaufføren og forlange bussen standset, eller skal han tage sig af den fortumlede kvinde. Ikke noget

nemt valg.

Men med talens brug løser han spørgsmålet. Ja, tale og tale; det er vel nærmest med råbets brug. Han bliver ved sin dame og kalder højt op gennem bussen:

”Så stop da for helvede, jeg skal af.”

Chaufføren bliver desværre en smule forskrækket og klodser bremsen. Damen er endnu ikke helt på plads, så hun får atter en lille ufrivillig tur med hovedet forrest ind i et sæde.

Der er ikke nogen tvivl om, at personskaderne og de ordvalg, der efterfølgende bruges, når episoden skal beskrives bliver tiltagende dramatiske, men det er politikerens opgave at se nøgternt på tingene. Og selvom hændelserne kunne tale for at bussen burde starte i buslommen og ikke komme snigende nede fra Bageren, så giver det alligevel god mening, at den starter og udgår fra en ventepads ved Bageren. Det er ligesom ikke logisk, at den skal både skal vente og få sekunder efter køre forbi det samme sted, så den slags tåbelige episoder kan opstå.

Man kan naturligvis slutte sig til, at den gamle dame blev genforenet med sin rolator, at familiefaren er vendt tilbage til familie, sin grædende dreng og de to små i tvillingevognen. Det svenske ægtepar er sikkert tilbage i Sverige.

Men konflikten om bussens holdeplads i Hummerby er ikke bilagt. Der argumenteres for og imod, og man benytter sig af sine midler.

Fotoovervågning er et af midlerne, anmeldelser til rette myndigheder om chikane og overtrædelser af færdselslovens helt rimelige bestemmelser er andre.

PP har valgt den bløde mellemvare. Han har også hørt historien, og han er glad for, at det ikke var ham, der skulle betjene den famøse tur. En lille smule nervøs er han hver gang, han starter ruten fra Bageren. Men det er helt klart, at buslommen er for kort, og at udsynet fra den lille sidevej bliver vanskeliggjort, og hans kollegaer er overvejende enige om, at det var en dårlig ide at flytte holdepladsen til Posthuset.

For Bussemanden PP betyder det, at det er klogest at holde sig så fri af konflikten, som man kan, altså holde lidt begge steder, for indtil videre gør man bare, som man vil, og man vil jo ikke gøre sig upopulær. Derfor gør man lidt af hvert.

Når nogen en dag beslutter, hvad man skal, så gør man selvfølgelig det.

PP kigger på uret. Klokken er 11.35. det er tid til afgang. Denne gang sker der ikke noget. Der er overhovedet ingen passagerer, der skal med, og der er heller ingen, der nærmer sig faretruende og skal passere Bygaden for at stige på ved stoppestedet på ved det modsatte fortov.